

Denna kursplan är nedlagd eller ersatt av ny kursplan.

Kursplan

Institutionen för beteende- social- och rättsvetenskap

Boutredning, arv och testamente, avancerad nivå, 15 högskolepoäng

Administration of Estate, Inheritance and Testamentary Law, Second Cycle, 15 Credits

Kurskod:	JU112A	Utbildningsområde:	Juridiska området
Huvudområde:	Rättsvetenskap	Högskolepoäng:	15
		Ämnesgrupp (SCB):	Juridik och rättsvetenskap
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå	Fördjupning:	A1N
Inrättad:	2014-12-15	Senast ändrad:	2015-10-01
Giltig fr.o.m.:	Vårterminen 2016	Beslutad av:	Prefekt

Mål

Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen)

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten besitta fördjupade kunskaper i

- svensk rätt avseende boutredning, arv och testamente - i teori och praktik
- internationell rätt i berörda hänseenden

Studenten ska vidare ha utvecklat en förmåga att i det praktiska rättslivet självständigt handlägga frågor rörande boutredning, arv och testamente, samt att i ett de lege ferenda-perspektiv diskutera aktuella rättspolitiska frågor rörande successionsrättens framtida utveckling.

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursens innehåll avseende boutredning omfattar rättsreglerna rörande olika former för förvaltning av dödsbon, såsom förvaltning av dödsbodelägarerna gemensamt, av boutredningsman och av testamentsexekutor. Det judiciella förfarandet inför bodelningsförrättare, skiftesman och boutredningsman behandlas.

Kursen innehåller moment rörande bouppteckningar; bouppteckningsplikten, tidsfrister, kallelser, dödsbodelägare, boets tillgångar, boets skulder, bouppteckningshandlingen, bouppteckningens funktion efter avskaffandet av arvsskatten, behandlingen av försäkringar, betydelser av omyndighet och förmynderskap.

Kursen innehåller vidare moment rörande arvskifte; parter, formkrav, tidsfrister, skiftesman, den

legala arvsordningen avseende släktingars arvsrätt, makes arvsrätt och sekundosuccession, varvid bl.a. behandlas kvotdelsberäkningen och dess effekter vid den efterlevande makes död, konkurrens mellan efterlevande make och olika grupper av särskullbarn och gemensamma barn, förkovran och vederlag, basbeloppsregeln, allmänna arvsfondens arvsrätt, förskott på arv och förstärkt laglottsskydd, särskilt vid generationsskifte av jordbruk och företag. Beräkning av arvslotter och lottläggning. Behandling av försäkringar vid arvskifte.

Vidare behandlas bodelning i anledning av makes död; parter, formkrav, tidsfrister, egendom som skall ingå, relevanta skulder, andelsberäkning, lottläggning, bodelningens konsekvenser för kvotdelsberäkningen vid makes arv, konkurrerande anspråk från efterlevande make, särskullbarn och testamentstagare. Behandling av försäkringar vid bodelning. Bodelning i anledning av sambos död.

På kursen belyses även vissa allmänna civilrättsliga frågor, vilka kan aktualiseras antingen som prejudiciella frågor inom ramen för bodelning och arvskifte, eller som självständiga spörsmål vid sidan därav. Hit hör bl.a. frågor om äganderätt och dold äganderätt, samt krav på ersättning för utfört arbete och för gjorda ekonomiska investeringar med stöd av bl.a. principerna om obehörig vinst, förutsättningsläran och allmänna skälighetsregler.

Därutöver behandlas den svenska testamentsrätten; formkraven för upprättande av testamente, testamentes ogiltighet och klander av testamente pga. formfel eller testators psykiska status såsom demens eller annan sjukdom, tolkning av testamente, laglottsskyddet i konkurrens med testamentstagares och efterlevande makes anspråk.

Kursens innehåll beträffande internationella dödsbon omfattar rättsregler rörande lagval, processbehörighet och verkställighet av domar och beslut rörande boutredning, arv och testamente, samt relevanta internationella förordningar och konventioner.

Kursen omfattar slutligen rättspolitiska moment där principerna och motiven bakom den gällande ordningen belyses och där den framtida utformningen av vissa delar därav diskuteras, exempelvis frågan om blodsbandet eller den sociala samhörigheten bör utgöra grund för arvsrätt, frågan om särskullbarns arvsrättsliga ställning och frågan om sambor bör få arvsrätt.

Studieformer

Obligatorisk undervisning ges i form av föreläsningar och seminarier. Föreläsningarna syftar till att belysa principiella frågor, att belysa motiven och bakom rättsreglerna och att presentera metoder för lösandet av de juridiska problem som kursen aktualiserar. På seminarierna skall studenterna diskutera och presentera lösningar på uppgifter de fått. Kursdeltagarna är indelade i grupper, vilka har att inför seminarierna förbereda lösningar på tilldelade uppgifter. Studenterna skall upprätta bouppteckningar, bodelningar och arvskiften. Vissa moment kommer att genomföras under ledning av praktiskt verksam advokat.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning och/eller handledning under den tid som angavs för kurstillfället som den sökande blivit antagen till (se universitetets antagningsordning). Därefter upphör rätten till undervisning och/eller handledning.

Examinationsformer

Seminarieuppgift (Provkod: 0100)

Obligatorisk närvaro (Provkod: 0200)

Salstentamen, 15 högskolepoäng. (Provkod: 0300)

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Betyg

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen ska betyg sättas på en genomgången kurs om inte universitetet föreskriver något annat. Universitetet får föreskriva vilket betygssystem som ska användas. Betyget ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator).

Enligt föreskrifter om betygssystem för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (rektors beslut 2010-10-19, dnr CF 12-540/2010) ska som betyg användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd. Rektor eller den rektor bestämmer får besluta om undantag från denna bestämmelse för en viss kurs om det finns särskilda skäl.

Som betyg på kursen används Underkänd (U), Godkänd (B), Icke utan beröm godkänd (Ba) eller Med beröm godkänd (AB).

Seminarieuppgift

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Obligatorisk närvaro

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Salstentamen

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (B), Icke utan beröm godkänd (Ba) eller Med beröm godkänd (AB).

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Särskild behörighet och andra villkor

Avklarad grundnivå, 180 högskolepoäng på Juristprogrammet. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3.

För ytterligare information se universitetets antagningsordning.

Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Student som tidigare genomgått utbildning eller fullgjort annan verksamhet ska enligt högskoleförordningen tillgodoräknas detta som en del av den aktuella utbildningen under förutsättning att den tidigare utbildningen eller verksamheten uppfyller vissa krav.

För ytterligare information se universitetets lokala regler för tillgodoräkningen.

Övriga föreskrifter

Betyg på helkurs sätts på grundval av skriftlig tentamen (Provkod 0300) och seminarieuppgift (Provkod 0100).

Dispens från tregradig betygsskala enligt rektors beslut (148/2005).

Övergångsbestämmelser

Kurs som har upphört eller väsentligt förändrats till innehåll eller omfattning kan tenteras vid tre tillfällen inom 12 till 18 månader efter det att förändringen genomförts.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Agell, Anders 3 upplagan/2005

Testamentsrätt. En lärobok om rättshandlingar för dödsfalls skull

Iustus förlag, 128 sidor

Brattström, Margareta, Singer, Anna 3 upplagan /2011

Rätt arv. Fördelning av kvarlåtenskap

Iustus förlag, 265 sidor

Walín, Gösta, Lind, Göran 6 upplagan / 2008

Kommentar till Ärvdabalken, Del I (1-17 kap.), Arv och testamente

Norstedts Juridik, 580 sidor

Walín, Gösta, Lind, Göran, 5 upplagan /2009,

Kommentar till Ärvdabalken, Del II (18-25 kap.), Boutredning och arvskifte, försäkringar m.m.

Norstedts Juridik, 475 sidor

Tillägg och kommentarer till litteraturlistan

Lind, Göran, Boutredning, arv och testamente, kurspärm med bl.a. kursinformation, föreläsnings PM, seminarieuppgifter, rättsfall, lagstiftning och annat material som täcker kursen, VT 2013, Örebro universitet